

Sygn. akt VI Ga 383/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Anna Harmata (spr.)

SR del. Marta Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: M. H.

przeciwko: A. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 13 kwietnia 2015 r., sygn. akt V GC 648/13

I. oddała apelację,

II. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda M. H. kwotę 1.800,00 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych)
tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 383/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 lutego 2016 r.

Powód M. H. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. K. kwoty 60 575 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, iż sprzedał pozwanej narzędzia i urządzenia do produkcji drukarskiej. Pozwana przedmiot zakupu odebrała ale ceny nie zapłaciła.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Przyznała, iż dokonała od powoda zakupu urządzeń wymienionych w dołączonych do pozwu fakturach VAT i są one jej własnością. Zarzuciła jednak, iż całość kwoty została przez nią zapłacona w dniu dostarczenia jej urządzeń, gotówką w obecności świadków i stron, a kwota ta została zaksięgowana przez powoda.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Krośnie zasądził od pozwanej A. K. na rzecz powoda M. H. kwotę 60 575,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6 646,00 zł tytułem kosztów procesu (pkt II) oraz oddalił wniosek powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. (pkt III)

W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że powód pozostawał w stałych relacjach gospodarczych z bratem pozwanej – R. L.. M. H. sprzedał pozwanej A. K. sprzęt drukarski, dokumentując transakcję wystawieniem dwóch faktur VAT- na kwotę 32.610 zł. i 27.965 zł. Termin płatności obydwu faktur przypadła na dzień wystawienia, tj. 29 marca 2013 r. Płatność miała nastąpić przelewem na rachunek bankowy. Powód nie żądał uiszczenia zaliczki na poczet należności, albowiem związany był współpracą gospodarczą z bratem pozwanej i miał do niego zaufanie. Fakturę miał przekazać A. K. jej brat R. L.. Pozwana nie uiszczyła w terminie należności, pomimo pisemnego wezwania do zapłaty. Na przedmiotowe wezwanie nie udzieliła żadnej odpowiedzi.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd I instancji odmówił wiary pozwanej A. K. i świadkowi R. L. co do uiszczenia powodowi należności za zakupiony sprzęt drukarski, uznając je za gołosłowne. Sąd wskazał, że wbrew deklaracjom pozwanej ze sprzeciwu od nakazu zapłaty świadkiem uiszczenia należności z transakcji nie był M. J.. Pozwana nie wykazała także, aby w czasie rzekomego regulowania należności dysponowała taką kwotą pieniężną, nie przedkładając na przykład dokumentów bankowych, z których wynikałyby przepływy pieniężne na kwotę ponad 60.000 zł. Jej wyjaśnienia w tym zakresie Sąd uznał za niewystraszające. Sąd zwrócił także uwagę na występujące pomiędzy zeznaniami pozwanej i jej brata (świadka) istotne rozbieżności, np. w kwestii osoby, która miała wręczać pieniądze powodowi.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego i dokonanej oceny dowodów Sąd Rejonowy uznał powództwo w całości za zasadne. W ocenie Sądu I instancji, przy bezspornym fakcie sprzedaży przez powoda towarów na rzecz pozwanej, pozwana nie udowodniła dokonania za niego zapłaty. Prowadząc działalność gospodarczą winna przykładać należyłą uwagę do sposobu gromadzenia dowodów. Nieprzekonujące, w ocenie Sądu I instancji były dowody z zeznań pozwanej oraz jej brata – byłego współnika powoda, skłóconego z powodem. Pozwana nie wykazała możliwości dysponowania w okresie domniemywanego spotkania z powodem w K. tak znaczną kwotą w gotówce. Jako nieprawdopodobne Sąd uznał, aby w przypadku zapłaty gotówką, wbrew jednoznacznym wskazaniom faktury odnośnie przelewu na rachunek bankowy, pozwana nie zażądała jakiegokolwiek potwierdzenia tego faktu. W ocenie Sądu I instancji istotne były również regulacje obowiązujące na Słowacji w postaci zakazu przyjmowania wpłat powyżej 5.000 Euro w gotówce. Pozwana nie obaliła twierdzeń powoda o możliwych dla niego negatywnych konsekwencjach związanych z naruszeniem tego obowiązku. Brak odpowiedzi pozwanej na wezwanie powoda do zapłaty należności i brak podjęcia z nim jakiegokolwiek polemiki, zważywszy na znaczną wartość należności, Sąd ocenił jako ciche przyznanie przez pozwaną zasadności żądania. W tym stanie rzeczy, Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości na podstawie 535 § 1 k.c. Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania był art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c.

Od powyższego wyroku pozwana wniosła apelację zaskarżając go

w zakresie pkt I i II, zarzucając :

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, wskazując naruszenie art. 233 § 1 kpc przez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, w szczególności przez błędne przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom powoda w sytuacji, gdy dowody z dochodzonych przez powoda faktur, zaksięgowania tych faktur przez pozwaną, zeznań świadka R. L. i pozwanej wykluczają wiarygodność zeznań powoda;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę zaskarżonego wyroku mający wpływ na jego treść, a polegający na nietrafnym przyjęciu, iż skoro powód współpracował z bratem pozwanej to miał do niego zaufanie i nie żądał uiszczenia zaliczek, mimo iż stroną bowiem była pozwana, z którą powód nie współpracował i była to pierwsza tego typu transakcja między stronami;

3. nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności czy w związku z wystawionymi fakturami przez powoda w tym samym dniu, w którym miała nastąpić płatność nie powinny być one podpisane przez pozwaną, ewentualnie czy mając na uwadze wysokość kwot na fakturach i ich treść w języku słowackim powód nie powinien dysponować upoważnieniem do wystawiania faktur bez podpisu.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia w punkcie I poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, wykazała, że Sąd Rejonowy w sposób należyty i wyczerpujący przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a zgromadzony w toku przewodu sądowego materiał dowodowy ocenił wszechstronnie, z zachowaniem reguł określonym w art. 233 § 1 k.p.c., oraz trafnie wyjaśnił podstawę prawną przyjętego rozstrzygnięcia.

Niniejsza sprawa stanowiła sprawę o zapłatę ceny z tytułu sprzedaży narzędzi i urządzeń do produkcji drukarskiej. Fakt zawarcia tej umowy i wydania towaru pozwanej, a tym samym uaktualnienia się obowiązku zapłaty ceny po stronie pozwanej nie był w sprawie kwestionowany.

Pozwana zarzuciła, że dokonała zapłaty za towar, a tym samym należycie wywiązała się ze swojego zobowiązania. Wykazanie niniejszego, zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu wynikającym z art. 6 kc spoczywało na pozwanej, obowiązkowi temu pozwana nie sprostała. Zebrane w sprawie dowody nie potwierdzają przedstawianej przez pozwaną wersji zapłaty ceny. Dokonana przez Sąd Rejonowy w powyższym zakresie ocena jest logiczna i pozostaje w zakresie przysługującej temu Sądowi swobodnej oceny dowodów.

Wbrew zarzutom pozwanej dowodu dokonania zapłaty w niniejszej sprawie nie stanowiła okoliczność zaksięgowania faktur. Faktura jest dokumentem rachunkowym wystawianym przede wszystkim dla celów podatkowych. Jest także jednym z dowodów źródłowych, stwierdzającym dokonanie transakcji sprzedaży (zakupu). Może ona jednak stanowić dowód dokonania zapłaty jedynie wówczas, gdy bezpośrednio wynika to z jej treści.

Jak wynika z załączonych faktur VAT nr (...) zostały one wystawione w dniu 29.03.2013 r. i na ten również dzień określono w nich termin zapłaty, oznaczając sposób płatności jako przelew, nie gotówka. W tym stanie rzeczy dowodem zapłaty należności wynikających z powyższych faktur winien być dokument potwierdzający realizację przelewu, którego pozwana nie przedstawiła. Nie ma dla rozstrzygnięcia niniejszej znaczenia podnoszona przez pozwaną okoliczność, iż faktury które były wystawione w języku słowackim nie zostały przez nią podpisane. Jeśli pozwana nie rozumiała tekstu faktury winna była niniejsze doprecyzować i brak jest podstaw do przyjęcia, że powodowało to obowiązek obligatoryjnego złożenia przez nią podpisu na fakturze. Skoro pozwana podtrzymywała wersję dokonania zapłaty za dostarczony towar w formie gotówkowej powinna była ten fakt wykazać wszelkimi dowodami. Tymczasem pozostałe przedstawione przez nią dowody nie są wystarczające do przyjęcia, że pozwana wywiązała się z obowiązku zapłaty ceny. Dokonana w tym zakresie ocena przez Sąd Rejonowy jest prawidłowa i zawiera logiczne wnioski. Faktury w oparciu o które powód dochodzi należności nie zawierają żadnej adnotacji, że zapłacono za nie gotówką. Pozwana nie przedstawiła również dowodu pokwitowania dokonanej zapłaty. Jako profesjonalny podmiot działający na rynku miała ona obowiązek dołożenia należytej staranności przy prowadzeniu działalności gospodarczej, która powinna przejawiać się w żądaniu pisemnego pokwitowania dokonanej zapłaty, tym bardziej biorąc

pod uwagę znaczną wartość przedmiotu sprzedaży. Powołany przez pozwaną świadek M. J. na okoliczność zapłaty należności dochodzonych pozwem w formie gotówkowej nie potwierdził, aby zapłata należności na rzecz powoda miała miejsce. W ocenie Sądu Okręgowego również argumentacja wyrażona przez Sąd Rejonowy dla uzasadnienia odmowy wiarygodności zeznań świadka R. L. oraz pozwanej zasługuje na uwzględnienie. Również o zasadności twierdzeń pozwanej nie mogła przesądzać okoliczność braku pobrania zaliczki przez powoda. Również w tym zakresie argumentacja Sądu Rejonowego jest logiczna skoro powód zaufanie do pozwanej budował na dotychczasowej współpracy z jej bratem, który obecny był przy transakcji. Ponadto pobranie zaliczki jest jedynie uprawnieniem sprzedającego, a brak jej pobrania nie może być utożsamiany z dowodem dla zapłaty ceny przy wydaniu towaru.

Stąd też orzeczono jak sentencji na mocy art. 385 kpc.

W przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego Sąd orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349, z późn. zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.